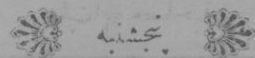

برنجی سنه ❀ نومرو — ۷ ❀ ۷ رمضان مبارک ۱۳۲۹

۱۸ اغستوس سنه ۱۳۲۷ — ۲۱ اغستوس افرنجی سنه ۱۹۱۱

سر محور : شهیندر زاده فلهلی

احمد حلمی

محل اداره سی :

جنگل اوغلنده « حکمت » اداره خانه سی در .

حقه مقرون، اغراضدن سالم افکار و مقالاته صحیفه لر منر آچقدر .

MUSSAHÉBÉ

Journal turc, quotidien, politique et littéraire

DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE : A. HILMY CHEHBENDER

مصلحت

اوراق و مکاتیب سر محور نامه

کونددر یله لی در .

اشتراک بدلی :

برسنه لکی یوز ، آلتی آیلنی آلتش غمروشددر .

پوسته اتحادینه داخل ممالک اجنیه ایچون سنه لکی قرقق فراقتدر .

ABONNEMENT

Union Postale: un an, 40, six moi, 25 Fr.

REDACTION: CONSTANTINOPLE, DJAGAL OGLOU

❀ نسخه سی ♦ | پاره ❀

❀ حقه خادم یومی غمزه در . ❀

❀ نسخه سی ♦ | پاره ❀

مخصوصه منزه نظراً يونان حكومتى بالواسطه حكومت عثمانيه به مراجعت ايده رك بعض مطالعات و تعويضات سرديله كرده زائيسى استاتوقونك قبولى دولت عثمانيه دن رجا ايلشدر . حق پاشا طرفدن « بويه بر ادارهك حقوق حاكميت عثمانيه ايله قابل توفيق اولمايى و كريد مسئله سنده يونانستانك بر علاقه و مداخله سى دولت عثمانيه جه صورت قطعيه قبول ايديله ميه چكي » بيان ايديله رك رجاى واقع كال عزم و قطعيت ايله رد ايلشدر .

شمالى ارناوودلى شمدوفرلى

قارشى غز نه لر دن او قونديغه كوره شالى ارناوودلده انشا ايديله چك دمير يوللر نه عائد مذاكرات ايجه ايلر وله شندر . اولبايده كي مقاله نامه نك ياقنده امضالانمى محتملش . كذا بويانه و درين نه لر ينك تطهيري و صو مجر الزينك تنظيمي حقه سده كي مذاكراتك نقاط اساسيه سى اوزرنده دخى ائتلاف حاصل اولدينى موثوقاً استخبار قلمشدر . قالفان دلدن اسكوبه تمديد ايديله چك خطه كانجه بونده ده اساس اعتباريله ائتلاف حصصوله كيتلديكى لاتركي يازييور .

حيات طبعات

« صباح » رفقمز ، فرقه قابنيه سى عنوانى ياش مقاله سنده ، زاپونيانك ناصل ترقى و تكامل ايتديكى ، نه كي دوره لر كچيرديكى تدقيق ايدييور . زاپونيا ، بارلساتاريزم اصولك يكي اقباه ايدن ملتدره مشوم نتيجه لر و بره چكى درك ايده رك شيمدى به قدر مجلس خارجده كي ارباب اقتدار و روشتدن انتخاب ايدلش ذواتدن متشكل قابنيه لر امور ملت توديع ايدييوردي . صوك قابنيه رئيسى پرنس قاجورا ، زاپونيا مجلس مبعوثاننده كي فرقه لر ك ائبات رشيد ايتديكنه ، و ملككى حلسن اداره ايده چك بر مرتبه به كلديكنه قناعت كيتديكندن كنديسى ، موجود ايكي فرقه دن « سه يور فاني » يعنى اتحاد فرقه سنده داخل اولش و قابنيه نك استغفاسنى ميقادويه تقديم ايله .

شندر . رفقمز ، كنديسنه خاص بر نزاك و احتياطيله ، بزده دخى بارلساتاريزم اصولك تطبيقى ايچين زمان موافقت حلوئه انتظار ايديله سى لازم كله چكى بيلدييور . بز بو بابده كي فكر مرمى ، بوكونكى باش مقاله مزده ايضاح ايتك . اساسده رفقمز له متحد الفكرز . يالكز زده موجود عوامل

اداره سياستك آزلغه نظر اداره امورى نه ايچ ونه ده طيش قيديله تقيد ايتيمك و بوتون ارباب اقتدارك خدمته مراجعت ايتك لازمدر ، فكرنده ز .

« طين » رفقمز ، كريد حقه ده نامسك يازدينى بر مقاله به جواب ورييور . نامسك نقطه نظرى شودر : « مادام كه كريدخ ستيا - نرينك قبلرندن يونانلىق حسى چيقارمق قابل دكلدر ، عثمانى حكومتى نه قدر عادل داورانسه ينه اونلرى خشود ايده من .

بنابرين ... » طين ، بو مقاله به ائى بر معادله ايله جواب ورييور و دييور : « آمال و حسيات مليه جه شته كانجه ، حقوق دولده بو بر قاعده اولارق عموم دولتلر طرفدن قبول اونيورسه و يا خود اولوناجسه بزده اعتراض ايتمه يز ، اكر هر قومه هانكى دولتك اداره سى آلتنده ياشامى ترجيح ايتديكى صورولارق آلتان جوابه كوره موجود دولترك حدودى دكيشه چكسه بز بوكا بو كوندن حاضر ز . عجباً نامس راضى مى در ؟ بوسؤال مناسبيله نامس مديرينك جه ره نى زيشى ، غريب براشمراز آلمش اولسه كركدر .

« يكي غز نه » رفقمز كوزل بر حسب حال يازييور . « نه دن بز بويه يز » مشروطيتمن اعلان اولونالى بو قدر وقت كچدى . نه ياپيادى ؟ نه يادى ؟ « رفقمزك بو سؤالى باشده اوتوز مليون عثمانى اولارق اوچوز مليون مسلمان ، دورتيوز مليون اوروبالى و بلكه سودان قبائى صوروب دورتيور ! سؤال نه قدر اوزون و مدهش اولورسه اولسون ، ويره بيله چكمز جواب بالضروره صوك درجه موجز ، مختصر و مفيددر : هيچ !

« علمدار » رفقمزك بو صباحكى باش مقاله سى ، شهر امانى و بلديهلر اختلافاتنده مضمون و محي اولان بعض افكارى ايضاح ايدييور . دونكى نسخه مزده ، كونا بلديه مجلسلرينك فسخيله بكدن انتخاب اجر اسندن مقصود ، كله چك مبعوثان انتخابانه زمين ، مساعد حاضر لاق بولوندينى حقه ده ظن و شايه نى يازمشدق . رفقمز بو انتخاب مسئله سى مشروطيتك مدافعه سى شكلنده تلقى ايدييور ،

هر طرفه صو آتيوردي . ناطقه پرداز ، اوكنه كله نك نرمنى تصادف ايدرسه ، بومروق ، ديمه آتيوردي . براز صوكرا هر كس بكديكري بومر و قلامغه باشلادى . اوده بر قيزيل قياتدر كيدييوردي .

ضابطه ، كوزولتيدن خيزدار اولش ، پيشمش ايدى . لكن اورطده يانفشه دلالت ايده چك برشى بولونمايغندن احتياطاً سو قاعده قالمش آدمه نه اولديغى صوردي . برلى ناوده قولرادن اوچ كيشى وفات ايتدى « ديمه سيله او قوردون آلتنه آلتدى . نهايت ، كرك ايچريده كيلر ، كرك ديشاريده كيلر ، اورتاده هيچ برشى اولمايغنى آكلاديلر . نه چاره كه نيجه كيسه نك باشى كوزى ياريلش ، بر چوق اشيا پارچه نمش ايدى . آق جنى !

ايشته آكلامادن ايش بايمه نك تدجيه سى ! چوق ايشكيز بويه . « ديدى .

آلتنى سيرانه : انديشه وطن بودفقه قونديغمز دامدن كورديكم اوداده

بلديه مجلسلرينك بصورتله فسخى مشروطيته برضربه ماهيته كورديور . مسئله نك حلى صدارته بر ايقلمشدر . باقلم صدارت بو ايشه نه شكل و بره چك . رفقمزك شو سوزلرى ، سمع دفته آلمغه لايقدر : حكومتك قوت و نفوذنى غير قانونى برصورتده استعمال ايتك ، اهاليك حقوقى و بو حقوق استعمالده كي حرريت قانونيه سى تحيد و انشايه وارمق ، طرز مشروطيته يك فاحش برتغاب ، مشروطيت برده سى آلتنه اختياد اولور .

« روم ايلي » رفقمزك صوك نسخه سنده كي باش مقاله سى يك حق مطالعاتى حاوى . رفقمز دييور : « بر كره شوراسندن اميزكه هر سه ۹۰۰ مليون ليوا حربه بودجه سى تفريق ايدوب دورمق بزى استتبالك او نامحدود . نى پايان افقلى ايچنده كزديرمى قولاى قولاي تكفل ايده من . « رفقمز تنور و معرفى ، كنجلمزك كسب معرفه خواهشنى توصيه ايدييور . نه قدر دوغرى .

« يكي عصر » بولغارستانه يايلاجى تجارت معاهده سنده ، آرق اسكيسى كي الدامامزى توصيه ايدييور . بو كوزل مقاله نى علاقه دار نظارتلك او قوامسى نى ايدره ز .

« حقيقت » رفقمزك اسكى شهر عدليه سى حقه ده كي افشائى ، كوز بومولاجق شيلر دكلدر . عدله نظارتك بودرجه صريح اتهامات قارشى سكونه ، سكونيله برابر هيچ برشى باياماسنه تعجب ايدييور . رفقمزك شكات ايتديكى مسئله لر ، ظنايت و يا خود شكل تسكره عائد اختلافات و اجتهادات اولمايوب بر محكمه ريشك جنايته اتهامى موجب وقوعات و اقامدر .

عدليه نظارتنى يرفقمزى تكذيب و يا خودده محلى عدليه مأمورلرى تاديب و ابغاي وظيفه دعوت ايتملى در .

عالم اسلام

اوزوباده مصرلى طلحه مصر خاطره سى انكلتره نك اشغاله معروض قائمجه ، علم و معرفت تشنه لى رونمون اولدى ؛ مكات محلله نك بواحيابه غير صالح بولونماسى هر كى اوروباده تحصيل مجبوريتيه سوق ايتدى . محمدعلى پاشا و اخلافي زماننده اوروپا به كوندرييله رك هم نفسه ، هم مملكته خدمت ايدرك اباى نام ايتش ذواته پيرو اولق آرزولرى چوغايدى . اوروپا دارالفنـ

برذات ، لاابالى بر حاله آرقه اوسنى ياتمش ، ولوله لى براوقو چكييوردي . براز صوكرا صايقلامغه باشلادى ، آكلاشيلان زؤيا كوزييوردي ، ... دييوردي :

— انديشه وطن ... ياهو سزده هيچ انديشه وطن يوقى ؟ هب نفسكزى دوشونيورسكز والده ، قومشوك قيزنى نه وقت آلاجز ؟ چوقى اولدى ؟ اوزون برسنه دورت كره اولنك چوقى يا ؟ انديشه وطن آوالده ، قيزك والده سنى قاندير ، اوغلم برشى اولـ جقدى ... اندى ... ش ... اوچ سنه ده اون ايكي يى ؟ يانه ظن ايتدك ظاهر ! بن اللى بيك ككشى نك وكيلىم ... انديش ... ده دوشونيسى اللى قيز السهم نه لازم كايركه وطن آوت ، واقعا اوله ، اوله اما ... اند ... و ط ... انديشه وطنك بويجه ميه عقلم ايزمديكى ايچين قهقهه نى قوبازدم . آق چى ديدى كه :

نلرندن اقتباس ايديله چك فيض علوم ايله محمدعلى پاشا ، شجانه عيسى ، بهجب ، شريف ، رفاعة ، على محمد ، على ابراهيم و فلكى كى ذواته خير الخلف يتشديرمك هر كسجه مسلمدر . لكن عموم مصرليرك افكارينه سريان ايدن شوامنيه قارشى ، اوروپاده كي مصر طليه نى نه يايور ؟ بوقظه حقه ده براز ابضاحات ويره م :

اوروپا به كيدن مصرلى طليه نك قسم اعظمى « حزب الوطن » نك لسان حالى اولان « العلم » رفقمزك مفصلاً يازديغه باقيلرسه ، مدنيتك مفاسد و ملاهى قاسمانه تبعا ، مجدديمى احيا ايده چك اميدى كتر ايتكده درلر . خط حركتلى ، موفقتلى ، نجاحلى حقه ده اويونلرينه ، اقريا و اودا به يازيلان شيلرك كافه سى يوزدم دوقسان دوقوز مبالغه و يا خود يالاندر . مصر جرائدينك ده بونلك تقيضلى حقه ده يازدقلى سطر ك هان كاملا دسيسه كارانه در . واجبات تحصيل و تربيلر نى بحق ايفا ايدن عدد قليل شا كردانى ، بالطبع بوازدقلىـ

مزدن مستناطو تيورز ، اوروپا به بولونقى و يا خود اسنى بودارالفنونه قيدايلا كنفالايك مطلوبى حاصل ايتمز ، ترقى و تقيض صاييلا ماز . انكلتره اشغالندن صوكرا نقصانى طلندن ، نقصانى تربيه دن ، جهل معلميندن ، معارف نظارتك پروغراملرنده كي فقر و فاقه دن ، اولاد وطنه قارشى قابولرى سدايديلن مكشردن ، بوتون بو سموم مده شه دن شكاييت ايديلوب دورور كن اوروپا به كوندرلش شبانك وظيفه و وطنه لر نى اونوتوب ذوق و سفاشته دالمالارى حال حاضر سياسينك دوام و اشكاليله « تخلص » ك كيكسمنه سبيت و يرمك ديمكدر . بعدما كوندريله چك شا كردانك استقامت اخلاقيه سى وقوه اراديه سى يعنى استعدادى نظر دقت فوق العاده يه آتخالى و آبروجه ده ، بونلك مصر ده تحصيل تالى نى كال ايتش اولمايدلر . شو وسيله ايله يارشلرى اونى تجاوز ايتن اطفالك ايتاليا و فرانسه به كوندرلش ايچون متشكل جمعيته بيان تأسف ايلرز . اوروپادن عودتده يانلر نى ، لسان ماد زادلر نى يله ميه چك اولان بوقيل چوجقرك ارسالى داعى مضرندر .

فلس احوالى فلس مسئله سندن دولاي آلمانيا و فرانسه آراسنده كي اختلافك مواد اساسى آرتيق كافى درجه ده آكلاشلمش ديمكدر . كوزهـ تيلن نقطه لر حقه سنده غزه مزده اجبالاً بعض شيلر يازلشدى : شيمدى بونلر نى راز تفصيل ايدم . فرانسه نك آلمانيان ايشته ديكي شيلر بروجه زيردر :

— بوزواللى ده ده برانديشه ظهور ايتمش ، انسان دكلى سكز ؛ شوقدر كه انديشه سنك آدى بيلمور ، اندیشه وطن يرينه انديشه ازدواج ديسه !

برنجى سيرانه كوله نك بولى بودفعه ده قونديغه دامدن ، يك مكلف دوشمنش بر جره اشغال كوربيوردي . كل اعاجندن معمول ظريف بر يازخانه نك اوكنده او طوران كنج برذات ، انده كي كاغدلرلى او قوپور ، قارشوسنده او طوران دورت كيشيدن ايكي سى متاديا كولييور ، ديكر ايكي سى ايسه اوزونجه تعريفه محتاج غريب بر عمليه ايله مشغول بولونيوردي . كوللردن زينك صاغنده او طوران آدم ، صانيكه برما كينه چويورموش كي آئينى كولان آدمك بوش بو كرنده كزدييوردي . ديكر قهقهه نى صولنده كي آدمه عين

اولاً ، حياه و محابت درجه سنده واران بروتلقه دن بلا قيد و شرط واز كچيديكنك اعلاقى ،

ثانياً ، الجزيره مقرراتى امضا ايدن دولترك فاسده تطبيقى آرزو ايتدكلى يكي نظامنامه نك فاس حكومته قبول ايتدبرلسى خصوصده آلمانيا ديپلوماسينك دخى معاونت موقدهده بولونماسى . آلمانيا حكومتى بونكليفه ، اساس اعتباريله اعتراض ايتيور ، يالكز فاسده اتخاذايديله چك يكي موقع سياسينك طرزى هنوز تعين ايتمه شندر . آنحاق قبول ايدلشدر كه فاسده سربستى حرركات ، ماده لرى آله تامينات تشكيل ايدم چك بر اتقاقيامه عقدينه منوطدر . فاسده كي حالت اقتصاديه به كانجه ، آلمانيا بو خصوصده طالب عد ايدييور : تبعه سى حقه ده بر طاقم تامينات ايشته مكددر . امور نافع ، شمدوفرلى ، يولر ، پوستلر ، تلغراف فخانه لر ، حقه ده هان ائتلاف ايدلش ديمكدر . آبروجه ده ، ۱۹۰۹ سنه سى « طانجه » هيئت سياسيه سى طرفدن قبول ايدلش اولان معدن نظامنامه نك تكرار تدقيقى آلمانيا طلب ايتكده در : جنوبى فاسده (سوس حواليسنده) « مانسان » تجارتخانه سيله معادن اتحاد شركتى اراسنده خصوصى بر صورتده عقد ايديلن اتقاقيامه نك تحت تأمينه آلمانى التزام ايدلكددر . بو مسائل عديده قارشيسنده يك آجيق بر شى قالمش اوليور كه بوده آلمانيا به بخش ايديله چك منافع اقتصاديه به مقابل فرانسه نك مظهر اولاجى تامينات سياسيه در .

تعويضات ارضيه به كانجه ، آلمانيا و فرانسه نقاط نظرى شونلدر : آلمانيا ايشته يور كه قامه درون مستلكه سنى توسيع ايچون فرانسه قونفوسندن ثلثله « لره » قور آرشامبول ، پوزقرا مه ل « شترقه آلمانى نه رى ملتقاسته قدر « اواباقى » ، جوبنده بو ملتقادن « موى » منصبه قدر كيدم چك بر خط (ليبرديك فرانسه به ، موى منصبك آلمانيا به تركى شرطيله) حوضه لرى كنديسنه ترك ايدلش و بويه جه اسپانيول كينه سدن تحيد ايدلش اولسون . بوكا مقابل آلمانيا حكومتى فرانسه به ، « لوغون » حواليسنى اروا و اسقا ايدوب « اوردك غاغانى Bec du canard دينيان نه رى حاوى قامه درون پارچاسنى ترك ايدم چكدر .

شيخ سنوسى حضرتلرينك مسلكى وادى اطرافنده عثمانلىلر فرانسزلر سودان غرينك ارقا سمتمنده و وادى

حركتى ، حريفك اكسه سنده ، باجاغنده اجرا ايدييوردي . بوايكي ما كينه جى قطعياً كوليبورلر و ايشلر نى كال جديدته كوزبيورلردى .

بن ، بوندن برشى آكلايامادم . معافيه بهقمه زلنك كوره خنده لر ينك سرايتدن ده قورتولامدم . آق جنى به ايشى صوردم . ديدى كه :

— بوقولتوقده او طوروب كاغدى او قويا ن بر ميراث يدى در . على العاده بر تحصيل كورن بوزواللى عقل زو كوردى نك اك استعداد سز بولوندينى جهت ظرافت و مزاحدر . اوله ايكن متادان مزاحى شيلر بازار .

— يابو دورت كيشى ؟ — بونلك ايكي سى دالقاوق ، ديكر ايكي سى اجرتله طوتولش « كولدورمك » مأمورلى در .

— عجيب ! معافيه ينه آكلايامادم . — ميراث يدى نك يازدينى هذيانلره